

Opinia

do ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" (druk nr 130)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedłożona ustawa reguluje zasady i tryb przekazania spółce PKP Przewozy Regionalne sp. z o.o. (dalej "PKP PR") rekompensaty z tytułu strat poniesionych przez spółkę w związku z wykonywaniem przewozów pasażerskich w ramach obowiązku świadczenia usług publicznych w okresie od dnia 1 października 2001 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r. Ustawa określa ponadto zasady przeniesienia udziałów PKP PR do samorządów województw.

Przepisy prawa wspólnotowego uprawniają przedsiębiorców wykonujących kolejowe usługi przewozowe w ramach obowiązku świadczenia usług publicznych, do rekompensaty poniesionych z tego tytułu strat. Przedsiębiorstwem świadczącym tego rodzaju usługi w Polsce jest PKP PR. Przedmiotem działalności PKP PR są pasażerskie przewozy regionalne, międzywojewódzkie, międzynarodowe przygraniczne i dalekobieżne.

W okresie od 1 października 2001 r. do 30 kwietnia 2004 r. PKP PR jako jedyny podmiot świadczyła usługi publiczne w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, spółka poniosła w związku z tym straty oszacowane na kwotę 2 mld 160 mln zł.

Zgodnie z dodawanym do ustawy art. 33m, PKP PR otrzyma od Skarbu Państwa tytułem rekompensaty za straty dotację w wysokości 2 mld 160 mln zł. Dotacja zostanie przekazana w trzech kwotach:

- 1) 500 mln zł - w terminie do dnia 31 lipca 2008 r.,
- 2) 883 mln zł w równych transzach miesięcznych - w terminie do dnia 30 listopada 2008 r.,

3) 777 mln zł - w terminie do dnia 30 listopada 2009 r.

Źródłem finansowania dotacji dla PKP PR będą środki przeznaczone na budowę, przebudowę, remonty, utrzymanie, ochronę i zarządzanie infrastrukturą kolejową, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego.

W ustawie zaproponowano ponadto, aby udziały PKP PR zostały przekazane samorządom województw. Liczbę udziałów przekazanych poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Zgodnie z ustawą PKP S.A. otrzyma z budżetu państwa na rok 2008 i 2009 pożyczkę na podwyższenie kapitału zakładowego spółki "PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna" założonej do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania liniami kolejowymi (dalej "PLK S.A."). Pożyczka zostanie udzielona w łącznej kwocie 1 mld 860 mln zł, w dwóch ratach:

1) 1 mld 383 mln zł - w terminie do dnia 30 września 2008 r.,

2) 477 mln zł - w terminie do dnia 30 września 2009 r.

PKP S.A. obowiązana jest do wykonania zobowiązań z pożyczki w terminie do 31 grudnia 2009 r., przy czym dopuszczalna będzie konwersja pożyczki na udziały PKP S.A. w PKP PR i PLK S.A. i przekazanie ich Skarbowi Państwa.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 14 posiedzeniu w dniu 25 kwietnia br. pochodziła z przedłożenia rządowego. W Sejmie zajmowały się nią Komisje: Infrastruktury oraz Skarbu Państwa. Projekt nie był przedmiotem istotnych poprawek. W toku prac nad projektem ustawy zmieniono sposób i terminy przekazywania PKP PR środków finansowych za straty poniesione w związku z wykonywaniem publicznych usług kolejowych przewozów pasażerskich (wysokość rekompensaty nie uległa zmianie).

III. Uwagi

Zgodnie z art. 2 ustawy nowelizującej, dotacja będąca rekompensatą za straty poniesione przez PKP PR w związku z wykonywaniem przewozów pasażerskich w ramach

obowiązku świadczenia usług publicznych w okresie od dnia 1 października 2001 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r., ma pochodzić ze środków, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego.

Art. 5 ustawy o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego stanowi natomiast, że wydatki związane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem, ochroną i zarządzaniem infrastrukturą transportu lądowego, finansowaną lub dofinansowaną przez ministra właściwego do spraw transportu ustala się w ustawie budżetowej w wysokości nie niższej niż 18% planowanych na dany rok wpływów z podatku akcyzowego od paliw silnikowych (w ustawie budżetowej na rok 2008, w jej art. 34 wydatki te ustalone zostały na kwotę 4 mld 308 mln 300 tys. zł).

W związku z taką treścią art. 5 ustawy o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego pojawić się może wątpliwość, czy w jego dyspozycji (budowa, przebudowa, remont, utrzymanie, ochrona i zarządzanie infrastrukturą transportu lądowego), mieści się wypłacenie rekompensaty, o której mowa w art. 33m dodawanym do ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe".

Maciej Telec
Główny legislator